

Concursul interjudețean de matematică
"DANUBIUS" – 2016
Corabia, Ediția a 10-a

Clasa a X-a

Subiectul I.

Să se determine numerele reale sau complexe z cu proprietatea că există o constantă a reală sau complexă astfel încât

$$z^n + \frac{1}{z^n} = a$$

pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$. Să se determine apoi a .

Conf.univ. dr. **Andrei Vernescu**

Subiectul II

Determinați numerele reale x , astfel încât $\log_{x+1} x \geq \log_{x^2+1} x^2 \geq \log_{x^{2016}+1} x^{2016}$,

Prof. **Tutescu Lucian**, Craiova
Prof. **Tomescu Nicolae**, Corabia

Subiectul III.

a) Să se arate că $\frac{z}{\bar{z}} + \frac{\bar{z}}{z} \in \mathbb{R}$, $\forall z \in \mathbb{C}^*$.

b) Să se arate că funcția $f: \mathbb{C}^* \rightarrow [-2, 2]$ definită prin $f(z) = \frac{z}{\bar{z}} + \frac{\bar{z}}{z}$, $\forall z \in \mathbb{C}^*$ este surjectivă.

Prof.dr, **Ovidiu Pop**, Satu Mare

Subiectul IV.

Fie a, b, c numere reale pozitive astfel încât $ab + bc + ca = 3$

Sa se demonstreze inegalitatea $\frac{1}{a^2 + 2} + \frac{1}{b^2 + 2} + \frac{1}{c^2 + 2} \leq 1$.

Profesori: **Leonard Giugiuc**, **Dan Sitaru**, Drobeta Tr. Severin

Notă. Toate subiectele sunt obligatorii.
Fiecare subiect este notat de la 0 la 7 puncte.
Timp efectiv de lucru 3 ore.

Concursul interjudețean de matematică
"DANUBIUS" – 2016
Corabia, Ediția a 10-a

- Barem de corectare - Clasa a X-a

Subiectul I.

Să se determine numerele reale sau complexe z cu proprietatea că există o constantă a , reală sau complexă astfel încât

$$z^n + \frac{1}{z^n} = a$$

pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$. Să se determine apoi a .

Conf.univ. dr. **Andrei Vernescu**

Soluție :

Din ipoteză rezultă, în particular, pentru $n = 1$ și $n = 2$,

$$z + \frac{1}{z} = z^2 + \frac{1}{z^2}, \quad \text{relație care este echivalentă cu}$$
$$(z-1)^2(z^2+z+1) = 0.$$

Soluția $z = 1$ convine și dă $a = 2$.

Dacă $z^2 + z + 1 = 0$, atunci, prin împărțire cu z (având $z \neq 0$) se obține

$$z + \frac{1}{z} = -1,$$

din care, prin ridicare la pătrat, rezultă

$$z^2 + \frac{1}{z^2} = -1,$$

dar, având în vedere că, în acest caz, $z^3 = 1$, rezultă

$$z^3 + \frac{1}{z^3} = 2,$$

deci nu se mai obține aceiași valoare ca pentru suma patratelor. Așadar cazul

$z^2 + z + 1 = 0$ nu convine problemei.

În concluzie, $z = 1$ și $a = 2$.

Subiectul II

Determinați numerele reale x , astfel încât $\log_{x+1} x \geq \log_{x^2+1} x^2 \geq \log_{x^{2016}+1} x^{2016}$,

Prof. **Tutescu Lucian**, Craiova, Prof. **Tomescu Nicolae**, Corabia

Soluție :

Din condițiile de existență găsim $x > 0$. (1p)

Din $\log_{x+1} x \geq \log_{x^2+1} x^2$ obținem $\frac{\ln x}{\ln(x+1)} - 2 \frac{\ln x}{\ln(x^2+1)} \geq 0$. Cum $\ln(x+1) > 0$ și

$\ln(x^2+1) > 0 \implies \ln x (\ln(x^2+1) - 2\ln(x+1)) \geq 0$ și deoarece

$\ln(x^2+1) < \ln(x+1)^2 \iff x^2+1 < (x+1)^2 \implies \ln x \leq 0$ adică $x \in (0,1]$. (4p)

Vom arata in continuare pentru $x \in (0,1]$ este verificata si

$\log_{x^2+1} x^2 \geq \log_{x^{2016}+1} x^{2016} \Leftrightarrow \frac{\ln x^2}{\ln(x^2+1)} \geq \frac{\ln x^{2016}}{\ln(x^{2016}+1)}$ sau $\begin{cases} \ln(x^2+1) > 0 \\ \ln(x^{2016}+1) > 0 \end{cases}$
 $2\ln x \ln(x^{2016}+1) - 2016 \ln(x^2+1) \ln x \geq 0$ adica, $2\ln x [\ln(x^{2016}+1) - \ln(x^2+1)^{1008}] \geq 0$.
 Cum $\ln x \leq 0$ si $x^{2016}+1 < (x^2+1)^{1008}$, din binomul lui Newton, cu $x > 0$, obtinem cerinta. Asadar, $x \in (0,1]$.

Subiectul III.

a) Să se arate că $\frac{z}{z} + \frac{\bar{z}}{z} \in \mathbb{R}, \forall z \in \mathbb{C}^*$

b) Să se arate că funcția $f: \mathbb{C}^* \rightarrow [-2,2]$ definită prin $f(z) = \frac{z}{z} + \frac{\bar{z}}{z}, \forall z \in \mathbb{C}^*$ este surjectivă.

Prof.dr. Ovidiu Pop

Soluție:

a) Fie $z = x + iy, x, y \in \mathbb{R}, |x| + |y| > 0$. Avem $\frac{z}{z} + \frac{\bar{z}}{z} = \frac{z^2 + \bar{z}^2}{|z|^2} = \frac{2(x^2 - y^2)}{x^2 + y^2} \in \mathbb{R}$,

deci $\frac{z}{z} + \frac{\bar{z}}{z} \in \mathbb{R}$

b) Dacă $a = 2$, atunci $f(1) = 2$.

Dacă $a \in [-2,2)$, considerăm $z_a = \sqrt{\frac{2+a}{2-a}} + i$ (se verifică imediat că $\frac{2+a}{2-a} \geq 0$).

Atunci $f(z_a) = \frac{2(x^2 - y^2)}{x^2 + y^2} = a$, unde $x = \sqrt{\frac{2+a}{2-a}}$ și $y = 1$.

Din cele de mai sus, rezultă că funcția f este surjectivă.

Subiectul IV.

Fie a, b, c numere reale pozitive astfel incat $ab + bc + ca = 3$

Sa se demonstreze inegalitatea $\frac{1}{a^2+2} + \frac{1}{b^2+2} + \frac{1}{c^2+2} \leq 1$.

Profesori: Leonard Giugiu, Dan Sitaru, Drobeta Tr. Severin

Solutie:

Inegalitatea este echivalenta cu

$$12 + 4(a^2 + b^2 + c^2) + a^2b^2 + b^2c^2 + c^2a^2 \leq 8 + 4(a^2 + b^2 + c^2) + 2(a^2b^2 + b^2c^2 + c^2a^2) + a^2b^2c^2 \Leftrightarrow 4 \leq a^2b^2 + b^2c^2 + c^2a^2 + a^2b^2c^2.$$

Notam $bc = x, ca = y$ and $ab = z$. Atunci $x, y, z > 0, x + y + z = 3$ si $a^2b^2c^2 = xyz$. Deci trebuie sa

demonstram ca, $x^2 + y^2 + z^2 + xyz \geq 4$.

Prin omogenizare ultima inegalitate este echivalenta cu

$$4 \left(\frac{x+y+z}{3} \right)^3 \leq (x^2 + y^2 + z^2) \left(\frac{x+y+z}{3} \right) + xyz \Leftrightarrow$$

$$4S_3 + 12s + 24xyz \leq 9S_3 + 9s + 27xyz \Leftrightarrow$$

$$5S_3 - 3s + 3xyz \geq 0, \text{ unde } S_3 = x^3 + y^3 + z^3 \text{ si } s = xy(x+y) + yz(y+z) + zx(z+x).$$

Dar cu inegalitatea lui Schur, $S_3 - s + 3xyz \geq 0$ si binecunoscutele inegalitati,

$$x^3 + y^3 \geq xy(x+y), y^3 + z^3 \geq yz(y+z) \text{ si } z^3 + x^3 \geq zx(z+x), \text{ obtinem } 4S_3 - 2s \geq 0.$$

